

L'evolució del teatre a través del temps

1. El Teatre Clàssic (Grècia i Roma) (**Segles VI - III aC**)

El teatre neix a l'antiga Grècia com una celebració religiosa en honor al déu Dionís. Els grecs inventen els dos gèneres clàssics: la **tragèdia** (històries de mites i herois amb destins fatals) i la **comèdia** (sàtira política i humor). Els actors portaven **màscares grans** per ser vistos des de lluny i un **cor** explicava la història. Més tard, els romans van heretar aquest estil, fent-lo més espectacular i centrat en l'entreteniment de masses.

2. El Teatre Medieval (**Segles V - XV**)

Amb la caiguda de l'Imperi Romà, el teatre profà (no religiós) gairebé desapareix d'Europa. El teatre reneix a dins de les esglésies per explicar **la Bíblia** a un poble que no sabia llegir. Més endavant, les representacions surten a les places dels pobles amb temes de **misteris i passions**. També apareixen els **joglars**, artistes ambulants que feien malabars, acudits i petites gesticulacions al carrer.

3. El Renaixement i el Barroc (L'Edat d'Or) (**Segles XVI - XVII**)

És una de les èpoques més brillants del teatre, quan **es professionalitza**. A Itàlia neix la **Commedia dell'Arte**, un teatre popular basat en la improvisació i personatges fixos. A Anglaterra, **William Shakespeare** revoluciona el teatre amb obres com **Hamlet o Romeu i Julieta**, construint els primers teatres públics fixos. A Espanya, **Lope de Vega** escriu centenars d'obres trencant les regles clàssiques per fer el teatre accessible a tothom.

4. El Neoclassicisme i la Il·lustració (**Segle XVIII**)

Amb el triomf de la raó, el teatre es torna més ordenat i educatiu. Es rebutgen els excessos del Barroc i es torna a les normes clàssiques dels grecs (com la regla de representar la història en un sol dia i en un sol lloc). El teatre d'aquesta època busca **educar el públic** i criticar els mals costums de la societat a través de la **comèdia de costums**.

5. El Romanticisme i el Realisme (**Segle XIX**)

A la primera meitat del segle, el **Romanticisme** porta personatges rebels, passions prohibides, cementiris i llocs exòtics (l'emoció guanya a la raó). A finals de segle, però, neix el **Realisme**. El teatre canvia radicalment: ja no es parla de reis o fantasmes, sinó dels problemes de la gent del carrer (la pobresa, el matrimoni, el treball). Els escenaris imiten habitacions reals de veritat.

6. El Teatre Modern i Contemporani (**Segles XX - XXI**)

El segle XX és el de l'experimentació total. Apareixen les avantguardes i el teatre es trenca: neix el **teatre de l'absurd** (obres estranyes que reflecteixen la crisi de les guerres mundials), el **teatre musical** de Broadway i el teatre de carrer. **Avui en dia**, el teatre contemporani **barreja el text clàssic amb tecnologia, pantalles, dansa i interacció directa amb el públic**.

Per veure com ha canviat l'objectiu del teatre al llarg de la història, fixat en aquesta evolució:

Època	On es representava?	Quina era la seva funció principal?
Grècia Clàssica	Grans teatres de pedra a l'aire lliure	Religiosa, ciutadana i política.
Edat mitjana	Esglésies i places públiques	Ensenyar la religió al poble.
Època de Shakespeare	Teatres de fusta (patis de comèdia)	Entretenir totes les classes socials.
Segle XIX Realisme	Teatres tancats amb cortines i llums.	Criticar els problemes reals de la societat.
Teatre actual	Qualsevol lloc (teatre, naus, carrer)	Experimentar, emocionar i fer reflexionar.

Contesta les següents preguntes sobre la teoria:

1. En honor a quin déu va néixer el teatre a l'antiga Grècia i quins elements utilitzaven els actors per tal que el públic els pogués veure des de la llunyania?
2. Quina diferència principal hi havia entre el contingut de la *tragèdia* i el de la *comèdia* grega?
3. Després de la caiguda de l'Imperi Romà, el teatre profà gairebé desapareix. On reneix el teatre medieval i amb quina finalitat principal es feia?
4. L'Edat d'Or (segles XVI-XVII) va ser l'època de la professionalització del teatre. Quina aportació caracteritzava la *Commedia dell'Arte* italiana i quin canvi va introduir William Shakespeare a Anglaterra?
5. Lope de Vega va ser una figura clau del Barroc espanyol. Què va fer exactament amb les regles clàssiques i per quin motiu?
6. Durant el Neoclassicisme (segle XVIII), el teatre va viure un canvi radical a causa del "triomf de la raó". Quina regla clàssica dels grecs es va recuperar i quin era l'objectiu principal de les obres d'aquesta època?
7. El segle XIX es divideix clarament en dos moviments oposats: el Romanticisme i el Realisme. Com canvien els personatges i els temes d'un moviment a l'altre?
8. Quina modificació física es va fer als escenaris durant l'època del Realisme per fer les històries més creïbles?
9. El segle XX es considera l'era de l'experimentació. Com es diu el tipus de teatre format per "obres estranyes" que reflectia la crisi provocada per les guerres mundials?
10. Segons el text, quins elements moderns i tecnològics es barregen avui en dia amb el text clàssic en el teatre contemporani.

